

Congres beweging.net 2026

Deze bevraging:

Deze bevraging maakt deel uit van ons werkproces naar een toekomstcongres in januari 2026. In deze fase, die loopt van mei tot eind september '25, zijn we op zoek naar reacties op deze voorstellen en aanvullingen. Kunnen we met deze voorstellen onze positie als beweging (inclusief partnerorganisaties) in de samenleving de komende jaren versterken? Niet de praktische haalbaarheid, wel de kracht van het voorstel staat voorop. De uitwerking is een zaak voor na het congres. Om de bevraging goed te kunnen invullen (zeker de laatste open vragen) lees je best de voorlopige congres teksten. In deze bevraging stellen we bepaalde kwesties scherper dan in de teksten, zo proberen we te peilen naar jullie onderliggende sentiment. Dit is belangrijk om nadien de grenzen van de uitwerking te bepalen. Nog een klein aandachtspuntje, de bevraging is anoniem, we kunnen dus geen directe respons geven op vragen die in de enquête gesteld worden. Alvast bedankt voor jullie medewerking en engagement.

* 1. In welke regio ben je actief

- ☐ Vlaams-Brabant en Brussel
- ☐ West-Vlaanderen
- ☐ Oost-Vlaanderen
- ☐ Antwerpen
- ☐ Limburg
- ☐ Overige (geef nadere toelichting)

* 2. Ik vul deze bevraging in als:

- ☐ individu
- ☐ als conclusie na bespreking binnen een groep

Congres beweging.net 2026

Zelf ruimte maken voor een assertief middenveld

Context

Het middenveld staat onder druk. Eigenlijk voelen we al jaren/decennia dat de ruimte voor middenveld afkalft. Maar de laatste jaren lijkt dat explicieter te gebeuren. De ruimte voor ons type actoren, van mutualiteiten tot vakbonden, over verenigingen, sociale organisaties en vrijwilligersinitiatieven... wordt in vraag gesteld. Bijgevolg merken we dat ze systematisch verkleint. Deze analyse is niet nieuw, in heel Europa spreekt men ondertussen van een shrinking space for civil society en de studiedagen over dit thema volgen elkaar in snel tempo op. Wat ontbreekt is een duidelijk actieplan vanuit het middenveld zelf om hierop te reageren. Al te gemakkelijk worden we als middenveld in een defensieve positie gedwongen waarin we aangewezen zijn op het verdedigen of beschermen van onze maatschappelijke positie, onze financiering, onze werkingsmethoden, onze vrijheid van spreken en handelen... We komen nog te weinig met offensieve strategieën om onze positie te versterken. Het is tijd om ons te verenigen en ons over deze kwesties te buigen. Alleen zo vormen we als middenveld een sterke weerbare tegenmacht.

Beweging.net is een belangrijk onderdeel van dat middenveld in Vlaanderen. De partnerorganisaties zijn actief op diverse beleidsdomeinen en zijn op hun beurt weer sterk verweven met andere middenveldspelers. Samen vormen we een sterk sociaal middenveld. Als we de krachten bundelen, kunnen we ook in de toekomst een relevante actor blijven in het Vlaamse landschap. Op die manier kunnen we blijven bijdragen aan een meer sociale, duurzame, democratische en inclusieve samenleving.

We maken werk van:

1. Wetgeving en onderzoek dat de context en werking van middenveldorganisaties versterkt en beschermt.
2. Een sterke participatie van vrijwilligers en middenveldorganisatie in de democratie, in de instellingen en in het beleid.
3. Een strategie rond juridisch procederen.
4. Een nieuw wervend sociaal verhaal en van een gezamenlijke communicatiestrategie

* 3. Als beweging.net willen we graag opnieuw ruimte maken voor een assertief middenveld. **Hoe beoordeel je volgende uitspraken vanuit het perspectief dat alle organisaties van beweging.net hierin hun deel doen:**

	helemaal eens	eerder eens	neutraal	eerder oneens	helemaal oneens
We brengen systematisch de impact van beleidsbeslissingen op middenveldorganisaties in kaart.	☐	☐	☐	☐	☐
We investeren in een actieve betrokkenheid van middenveldactoren en burgers bij het beleid.	☐	☐	☐	☐	☐
We ondersteunen de deelnemers aan bestuursorganen en adviesraden aan de hand van vorming, informatie en dossiers.	☐	☐	☐	☐	☐

4. **Wat denk je van deze stelling:** We formuleren onze voorstellen op een meer offensieve en gedurfde manier.

helemaal oneens	eerder oneens	neutraal	eerder eens	helemaal eens
☐	☐	☐	☐	☐

5. **Wat denk je van deze stelling:** Het gebruik van juridische procedures wordt alleen ingezet als alle andere vormen van overleg falen.

helemaal oneens	eerder oneens	neutraal	eerder eens	helemaal eens
☐	☐	☐	☐	☐

Congres beweging.net 2026

Nabijheid creëren

Context

De samenleving is de laatste jaren in snel tempo veranderd en gedigitaliseerd. Dankzij de digitalisering zijn diensten en informatie instant toegankelijk. Administratieve

taken zijn veel sneller uitgevoerd. Verplaatsingen zijn vaak overbodig geworden. Voor wie digitaal mee kan, is het leven gemakkelijker geworden. Maar er is ook een keerzijde. Heel wat mensen zijn digitaal niet of onvoldoende mee en voor hen wordt het juist moeilijker om informatie te vinden of om beroep te doen op sociale en publieke diensten.

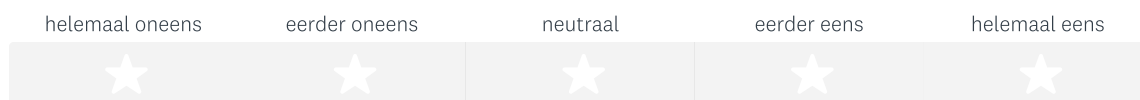
Door die digitalisering zijn heel wat diensten - denk aan banken, de post, vakbond, mutualiteit, ...niet meer rendabel te organiseren in elke gemeente. Zij hebben een beweging van centralisering richting centrumsteden en grotere gemeenten ingezet. Waar diensten verdwijnen, verdwijnen vaak ook andere winkels en horeca (en omgekeerd). Vooral in kleine gemeenten moeten mensen zich veel verder verplaatsen dan in het verleden. Erger, met het verdwijnen van deze diensten, horeca en winkels, verdwijnt ook het sociaal netwerk van mensen, de vele ontmoetingskansen en dreigt vereenzaming en isolatie.

Het aanvoelen leeft dat ook het vertrouwen van mensen in de organisaties dreigt te verminderen. De afstand met de concrete dienstverlener is groter en formalistischer geworden. Loketbedienden kennen hun klanten niet meer en omgekeerd. Door de berichtgeving rond fraude en phishing groeit ook het wantrouwen in de dienstverlenende organisaties zelf. De negatieve impact op de samenleving en bij uitbreiding op de democratie wordt stilaan zichtbaar. Dat verontrust ons en die trend moeten we omkeren. We zorgen ervoor dat mensen op elkaar en op hun gemeenschap betrokken kunnen zijn. We zoeken alternatieven zodat sociale en publieke dienstverlening bereikbaar zijn voor iedereen. We investeren in een levendig verenigingsleven, mede als dam tegen vereenzaming en tegen verrechtsing. We willen op een hedendaagse manier nabij zijn en zo het leven van mensen aangenamer en makkelijker maken.

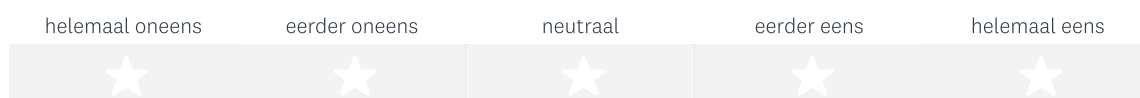
Wij maken werk van:

1. Een betere samenwerking tussen de partnerorganisaties op lokaal niveau.
2. Lokale netwerken tussen verenigingen.
3. Toegankelijke en levendige ontmoetingsplekken.
4. Nabije en laagdrempelige dienstverlening door de inzet van diverse digitale tools.

6. **Wat denk jij van deze stelling:** Een fysiek aansprekingspunt is belangrijk. Daarom zorgen we binnen een straal van max. 15 km voor een dienstverlening van de partnerorganisaties.

7. **Wat denk jij van deze ambitie:** We onderzoeken of we medewerkers van verschillende partnerorganisaties structureel kunnen laten samenwerken op lokaal niveau. Misschien kunnen we zelfs personeel delen.

8. **Wat denk jij van deze ambitie:** Om een fijnmazig netwerk van verenigingen in elke deelgemeente/gemeente te creëren, gaan we in gesprek met andere verenigingen en burgerinitiatieven, zelfs al ze geen deel uitmaken van ons netwerk.

helemaal oneens	eerder oneens	neutraal	eerder eens	helemaal eens
★	★	★	★	★

9. **Wat denk jij van deze ambitie:** We bekijken met de bestaande organisaties en verenigingen welke noden er lokaal zijn aan infrastructuur en welke functies gecombineerd kunnen worden. We kijken hiervoor ook naar commerciële partners en organisaties buiten de beweging.

helemaal oneens	eerder oneens	neutraal	eerder eens	helemaal eens
★	★	★	★	★

10. **Wat denk jij van deze ambitie:** Dankzij internet en artificiële intelligentie vind je sneller een antwoord, ook op meer complexe vragen. Zo kunnen medewerkers en vrijwilligers een groot deel van de vragen van mensen overal en altijd opvangen en soms oplossen.

helemaal oneens	eerder oneens	neutraal	eerder eens	helemaal eens
★	★	★	★	★

Congres beweging.net 2026

Sociaal investeren en maatschappelijk innoveren

Context

Als sociale beweging hebben we sinds onze ontstaansgeschiedenis tot heden geïnvesteerd in sociale ondernemingen en maatschappelijk relevante projecten. Een aantal van onze partners zijn ontstaan als project en uitgegroeid tot sociale onderneming. We hebben vanuit de beweging tal van organisaties in de zorg, in sociaal toerisme, in armoedebestrijding, in kinderopvang, in energie, in loopbaanbegeleiding, in opleiding van kwetsbare jongeren mee opgericht. We participeren mee in energiecoöperaties. Heel vaak zijn het vrijwilligers die mee initiatief nemen en de uitbouw van een vzw helpen realiseren. Telkens was en is het de bedoeling om een rechtvaardig antwoord te bieden op een maatschappelijke nood. Daarbij zijn er zowel initiatieven die erop gericht zijn om de organisaties financieel onafhankelijk te laten opereren, als initiatieven die dankzij overheidssubsidies een werking kunnen uitbouwen. Beide modellen zijn waardevol en kunnen perfect naast elkaar bestaan.

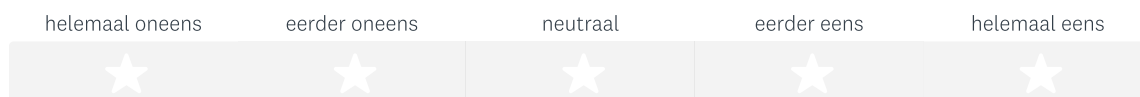
Ook in de toekomst zien we heel wat noden en blijven we zoeken naar mogelijkheden

om hierop in te spelen.

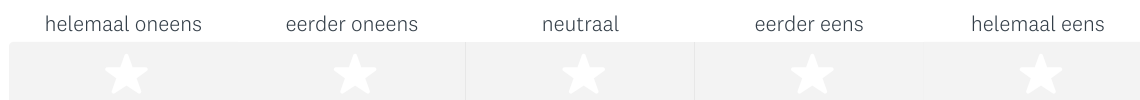
Wij maken werk van

1. Het detecteren van nieuwe noden in de samenleving.
2. Initiatieven die ons zakelijk kunnen versterken.

11. **Wat denk jij van deze ambitie:** We investeren zelf (mee) in projecten en in sociale ondernemingen die vernieuwend zijn en bijdragen tot een sociale en duurzame samenleving. We zoeken partners in de samenleving die vernieuwende concepten kunnen (helpen) realiseren.

12. **Wat denk jij van deze ambitie:** We blijven zoeken naar nieuwe financiële structuren die ons meer vrijheid geven als actor in de samenleving. We denken daarbij bv. aan een sociaal investeringsfonds, het activeren van burgerkapitaal, samenwerking met bestaande initiatieven,...

Congres beweging.net 2026

Sociaal-rechtvaardige klimaattransitie realiseren

Context:

De grootste uitdaging voor de komende decennia is om de samenleving koolstofneutraal te maken en het milieu te beschermen. Dat is niet alleen een opdracht voor de overheid, maar voor alle geledingen in de samenleving. Ook verenigingen en non-profitorganisaties moeten dus aan de slag. De Duurzame Ontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties vormen daarbij de leidraad. In de eigen organisatievoering moeten alle organisaties de omslag maken naar een grotere CO2-reductie van hun werking. De klimaattransitie zal ook voor ons heel wat financiële en organisatorische inspanningen vergen. Ook van de bevolking wordt een grote omslag verwacht. We willen onze achterban ondersteunen door innovatieve projecten op te zetten die hen helpen bij hun eigen klimaattransitie.

Wij maken werk van:

1. Nieuwe projecten die burgers ondersteunen bij deze klimaattransitie
2. Het verduurzamen van ons eigen mobiliteitsbeleid
3. Een meerjarenplan voor een duurzaam patrimonium
4. Een duurzaam en ethisch investeringsbeleid

13. **Wat denk jij van deze ambitie:** We zetten verdere stappen om het mobiliteitsbeleid in de eigen organisatie te verduurzamen, door maximaal in te zetten op het vermijden van verplaatsingen via videocalls, het verminderen van autoverplaatsingen en het vervangen van bedrijfswagens via het promoten van mobiliteitsbudgetten. We bekijken waar de fietslease voor personeelsleden of andere alternatieven, ingevoerd kunnen worden.

helemaal oneens	eerder oneens	neutraal	eerder eens	helemaal eens
★	★	★	★	★

14. **Wat denk jij van deze ambitie:** We verkopen sterk verouderde gebouwen en investeren in duurzame locaties.

helemaal oneens	eerder oneens	neutraal	eerder eens	helemaal eens
★	★	★	★	★

Congres beweging.net 2026

Algemene vragen en bedenkingen

In deze laatste vragen krijg je de kans om wat meer uitleg te geven bij eigen verwachtingen en appreciaties betreffende de inhoud van het toekomstcongres. Opgelet het congres heeft een impact op alle organisaties uit ons netwerk, niet alleen op de organisatie beweging.net.

15. We bespraken 4 prikkelende hoofdlijnen om aandacht te geven binnen ons netwerk. **Welke hoofdlijn zie jij als een topprioriteit? Plaats de hoofdlijnen in volgorde van belangrijkheid.**

☰	☛	We maken terug ruimte voor een assertief middenveld.
☰	☛	We zorgen voor nabijheid in digitale tijden.
☰	☛	We moeten sociaal investeren en maatschappelijk innoveren.
☰	☛	We realiseren een sociaal rechtvaardige klimaat transitie.

16. Het middenveld staat onder druk, **welke voorstellen of aandachtspunten ontbreken nog in onze congres tekst?**

17. **Zijn er voorstellen waar je je helemaal niet in kan vinden** en je graag je standpunt verder wil verduidelijken?

18. **Welke voorstellen moeten we zeker verder uitwerken?** Verduidelijk waarom.

Heel erg bedankt om deel te nemen aan deze bevraging, we kijken uit naar een schitterend congres!